

Työkalu - Systemiset kokouskäytännöt perhekeskuksen johtamisessa

Työkalu on tarkoitettu perhekeskuksen johtamis- ja asiantuntijaverkostojen avuksi ja yhteisen ymmärryksen muodostamiseksi systemisistä kokouskäytännöistä.

Systemisillä kokouskäytännöillä tuetaan palveluiden toimintaa systeeminä, lapsi- ja perhelähtöisesti sekä yhteistoiminnallisesti kokonaisuutena.

Työkalu on kehitetty osana perhekeskuskehittämistä 2023 Pirkanmaan ja Etelä-Pohjanmaan yhteiskehittämisprosessissa. On paljon erilaisia systemisiä kokouskäytäntöjä, tässä sellaisia, mitä olemme nyt yhdessä miettineet ja kokeilleet.

Kokouskäytännöt on tarkoitettu rohkeasti kokeiltavaksi ja muovattaviksi kuhunkin tarkoitukseen sopivaksi. Ei ole yhtä oikeaa tapaa!

Systemiset kokouskäytännöt muodostuvat yhteisen työskentelyn raamien ja käytäntöjen kokonaisuudesta, eli yhteisestä:

- 1) merkityksestä,
- 2) työskentelytavoista
- 3) kokonaiskuvista johtamisen verkostosta ja kokouksista
- 4) asialistapohjasta
- 5) sähköisestä työskentelyalustasta

Yhteinen kokouskäytäntö	Tarkennus toiminnalle
1) Yhteisen merkityksen muodostaminen	
Yhteiset tavoitteet ja tehtävät ryhmän toiminnalle	Työryhmän tavoitteet, tarkoitus ja merkitys kirkastetaan ja luodaan yhdessä.
	Koulutusta lapsi- ja perhelähtöisestä sekä toimintaa yhteensovittavasta toimintakulttuurista ja -tavoista
	Perehdytysmateriaali verkoston, ryhmän ja kokonaisuuden toiminnasta (perhekeskus)
2) Yhteiset sovitut työskentelytavat	
Muodostetaan sovituista työskentelytavoista yhteiset pelisäännöt ryhmän työskentelylle (muodostuvat alla kuvatuista):	
Kokoukset ohjaavat yhteistä työtä ja toimintakulttuuria	
Kokeillaan ja etsitään yhdessä erilaisia työskentelytapoja, jotka tukevat systemisyyttä	Arvioidaan yhdessä käytäntöjä ja toimintaa (vastaako tavoitetta). Sovitaan arviointiväli. Tunnistetaan onnistumiset.

Sovitut roolit, tehtävät ja vastuut	esim. Puheenjohtaja, sihteeri, valmistelijat.
	Sovittu viestintä: Miten kukin vie ja tuo oman verkostonsa ja niiden asiat kokoukseen ja takaisin verkostoonsa.
Kokoonpano	Pysyvä ryhmä, jota voidaan tarpeen ja käsiteltävän teeman mukaan laajentaa eri asiantuntijoilla, ammattilaisilla ja perheiden näkökulmalla.
	Kaikki osallistujat ovat yhdenvertaisia. Kaikkien näkemykset hyödynnetään.
Kytetään lapset, nuoret ja perheet mukaan	<ul style="list-style-type: none">• Hyödynnetään kokemusasiantuntijoita• Edustuksellisen osallisuuden rakenteiden kytkeminen mukaan osana verkostoja.• Luotava perheiden osallisuudelle edustuksellisen rakenteiden lisäksi muut osallisuuden väylät kokouksiin.• Kutsutaan mukaan ryhmään ja mennään ryhmästä perheiden luokse arjen rajapintaan
Kokoukset muodostavat yhteisen työn prosessin ja jatkumon kokousten ympärille. Kokoukset eivät ole vain kokouksia, vaan niissä tapahtuu verkoston yhteisen työn ja toimintakulttuurin johtaminen yhdessä.	Kokousten välillä yhteistä toimintaa sovitusti. Kokouksen lopuksi yhteenveto sovitusta asioista → sitoutuminen työskentelyyn Linkitys seuraavaan kokoukseen, seuraavassa kokouksessa palataan edellisen kokouksen suunnitelmaan.
Sitoudutaan kantamaan vastuuta osallistumisesta yhteiseen työhön	
Dialogisuus ja moninäkökulmaisuus	Varmistetaan kaikkien osallistujien osallistuminen työskentelyyn (Kysytään, ei tiedetä valmiiksi ja puolesta) Hyödynnetään kaikkien näkökulmia ja osaamista.
Pysähdytään oikeissa kohdissa yhteisen asian äärelle	Ihmettelyn kulttuurin yhteensovittaminen tehokkuuden tavoitteen kanssa dialogisuus + ratkaisukeskeisyys samassa paketissa
Hyödynnetään (systeemisiä) lapsi- ja perhelähtöisyyttä sekä systeemisyttä tukevia työkaluja	<ul style="list-style-type: none">• dialogiset keskustelurakenteet (esim. erätauco-keskustelu, tulevaisuuden muistelu, akvaariokeskustelu)• hypoteesityöskentely• yhteistoiminnallinen auttamiskartta• jne.
Hyödynnetään tekoälyä työskentelyn sujuvoittamiseksi	Työskentelyn jäsentäminen ajantasaisesti.
Käsitellään asiat ilmiöinä ja niihin liittyvän tiedon kautta	Ilmiölähtöisen kehittämisen toimintamalli: 1) Tehdään havaintoja ja hahmotetaan ilmiö 2) Ymmärretään ilmiötä 3) Etsitään ratkaisuja yhdessä systeemisellä työotteella 4) Toimeenpanon organisointi ja seuranta
Luottamuksen rakentaminen tuntemisen kautta	Virittäytymisen kautta.

Ollaan yhdessä tunne- ja muutosjohtamisen äärellä	Muutoksen sanoittamista, epävarmuutta ja sen sietämistä yhdessä. Johtajuuden reflektiota ja jakamista
Luodaan mukava yhteinen tila olla	kahvia, kakkia tms. - konkreettisilla asioilla voi olla suuri vaikutus
3) Muodostamalla kokonaiskuva johtamisen verkostoista ja kokouksista	
Kokoukarta, jossa kuvattu, miten eri kokoukset ja työryhmät linkittyvät toisiinsa	
Eri ryhmien kokousten aikatauluttaminen suhteessa toisiinsa yhteisen työskentelyn mahdollistamiseksi	Viestinnällinen ja toiminnallinen ”hissi” liikkuu kokousten välillä. Mahdollistaa ryhmien toiminnan verkostona tarkoituksensa mukaisesti.
Verkostot kuvattuna verkostokartassa	
4) Muodostamalla ja sopimalla asialistapohjan, jonka ympärille työjärjestys muodostuu tarpeen mukaisesti.	
Valmisteluryhmä valmistelee tapaamiset	Valmisteluryhmä huolehtii asialistasta ja työjärjestyksestä (fasilitointi)
Alussa virittäytyminen	
Aiemmin yhdessä työstetyt asiat kiinnitetään mukaan tarvittavissa määrin.	Esim. yhteenveto, miltä viime kerralla työstetty näyttää. Vahvistaa ryhmän kokemusta siitä, että tehdään konkreettisesti yhdessä asioita.
Varataan tilaa ja aikaa pysähtymiselle tarvittavien asioiden äärelle oikealla hetkellä	Asioiden suunnittelu ja ratkaiseminen yhdessä keskiössä: ei pohdita samoja asioita erikseen eri palveluissa vaan yhdessä. Luodaan yhteinen suunnitelma.
Varataan aika ajankohtaisten ilmiöiden tarkastelulle yhdessä.	
Ajankohtaisten asioiden käsittely seulotusti	Tuodaan verkoston tapaamiselle käsiteltäväksi vain ne asiat, joita on välttämätön käsitellä ryhmän tarkoituksen kannalta. Seulotaan käsittelytavoiksi joko: <ul style="list-style-type: none">- maininta ja linkitys lisätiedon äärelle- esittely ja linkitys lisätiedon/työskentelyn äärelle- Käsittely ja työskentely yhdessä
Verkostoidaan perhekeskuksen tarvittavat verkostot osaksi kokouksia ja johtamista asialistarakenteilla.	Verkostot näkyvät asialistarakenteessa. Asialista on työkalu verkostojen yhteensovittamiseen. Perhekeskuksen verkostot ovat kuvattuna verkostokartassa. Verkostoissa huomioidaan paikallinen, alueellinen, maakunnallinen ja valtakunnallinen taso.
Lähdetään liikkeelle perheiden (erityisesti lasten) näkökulmasta	
Lopuksi yhteinen lopetus	
5) Yhteisellä sähköisellä työskentelyalustalla	
Työskentelyn yhteensovittamiseen Teams-alusta	Rakenne mukailee perhekeskuksen johtamisen verkostojen kokonaiskuva
	Avoinna koko perhekeskuksen verkostolle

PERHEKESKUS
Mukana elämässä.